

**METODOLOŠKO UPUTSTVO
STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE O KOMUNALNOM OTPADU
*OT KOM - 03***

SADRŽAJ

PRAVNI OSNOV	3
CILJ ISTRAŽIVANJA	3
SADRŽAJ ISTRAŽIVANJA	3
OBUHVAT ISTRAŽIVANJA	3
IZVJEŠTAJNE JEDINICE	3
METOD, VRIJEME I IZVORI PRIKUPLJANJA PODATAKA	3
DEFINICIJE OSNOVNIH POJMOVA	4
INSTRUMENTI ISTRAŽIVANJA	5
NOMENKLATURE I KLASIFIKACIJE KOJE SE KORISTE U ISTRAŽIVANJU.....	5
MEĐUNARODNA USAGLAŠENOST	5
DISEMINACIJA PODATAKA	5

PRAVNI OSNOV

Istraživanje o komunalnom otpadu, sprovodi se na osnovu:

- *Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („Sl.list Crne Gore, br.18/12“)*
- *Godišnjeg plana statističkih istraživanja*
- *Zakona o upravljanju otpadom („Sl. list Crne Gore“, br. 64/11 od 29.11.2011)*
- *Pravilnik o klasifikaciji otpada i o postupcima njegove obrade, prerade i odstranjivanja („Sl. list Crne Gore“, br. 68/09 od 13.10.2009, 86/09 od 25.12.2009)*

CILJ ISTRAŽIVANJA

Osnovni cilj ovog istraživanja je razvoj i uspostavljanje zvaničnog, periodičnog sistema izvještavanja i prikupljanja podataka i informacija o otpadu.

SADRŽAJ ISTRAŽIVANJA

Istraživanjem se prikupljaju podaci o:

- *javnom prikupljanju i odvozu otpada po opštinama,*
- *izvoru sakupljenog otpada i*
- *tretiranju sakupljenog otpada.*

OBUHVAT ISTRAŽIVANJA

Obuhvat istraživanja o komunalnom otpadu je potpun za sva komunalna preduzeća kojima je Sekretarijat za lokalnu upravu dodijelio dozvolu za obavljanje javne službe sakupljanja i odvoza komunalnog otpada, a koja svoju djelatnost obavljaju na cijelokupnoj teritoriji Crne Gore.

IZVJEŠTAJNE JEDINICE

Izvještajne jedinice su sva Komunalna preduzeća kojima Sekretarijat za lokalnu upravu dodjeljuje dozvolu za obavljanje javne službe sakupljanja i odvoza komunalnog otpada.

METOD, VRIJEME I IZVORI PRIKUPLJANJA PODATAKA

Metod prikupljanja podataka je izvještajni, tj. izvještajna jedinica sastavlja izvještaj na upitniku OT KOM - 03.

Izvještajne jedinice dostavljaju „Godišnji izvještaj o komunalnom otpadu“ za prethodnu godinu nadležnom područnom odjeljenju do isteka roka predviđenog godišnjim planom.

Izvori podataka jesu knjigovodstvena i druga evidencija i dokumentacija kojom raspolaže izvještajna jedinica. U slučaju da za neke podatke ne postoji odgovarajuća dokumentacija i evidencija, stručno lice vrši procjenu.

DEFINICIJE OSNOVNIH POJMOVA

Otpad je svaka materija ili predmet koju je imalac odbacio, namjerava da odbaci ili je dužan da odbaci u skladu sa zakonom.

Komunalni otpad je otpad nastao u domaćinstvima ili prilikom obavljanja djelatnosti koji je po svojstvima sličan otpadu nastalom u domaćinstvima.

Miješani komunalni otpad je otpad iz domaćinstva preostao nakon odvajanja pojedinih frakcija komunalnog otpada za koji je predviđena mogućnost selektivnog sakupljanja.

Neopasan otpad je otpad koji po sastavu i svojstvima nema neku od karakteristika opasnog otpada.

Opasan otpad je otpad koji sadrži elemente ili jedinjenja koja imaju jedno ili više od sljedećih opasnih svojstava: eksplozivnost, reaktivnost, zapaljivost, nadražljivost, štetnost, toksičnost, infektivnost, kancerogenost, korozivnost, mutagenost, teratogenost, ekotoksičnost, svojstvo nagrizanja i svojstvo otpuštanja otrovnih gasova hemijskom ili biološkom reakcijom i osjetljivost/razdražljivost, kao i otpad iz kojeg, nakon odlaganja, može nastati druga materija koja ima neko od opasnih svojstava.

Otpadna ambalaža je ambalaža ili ambalažni materijal koje su otpad, osim ostataka materijala koji nastaju prilikom izrade ambalaže.

Sakupljanje otpada je sakupljanje otpada od imaoča, uključujući prethodno razvrstavanje i privremeno skladištenje otpada, radi transporta do postrojenja za obradu otpada.

Odvojeno sakupljanje otpada (selekcija) je sakupljanje otpada na način da se otpad u postupcima upravljanja otpadom drži odvojeno prema tipu i svojstvu kako bi se olakšala posebna obrada.

Ukupne godišnje količine sakupljenog otpada – upisuje se ukupna količina čvrstih otpadaka sakupljenih u toku godine iz domaćinstava, trgovinskih i komercijalnih djelatnosti, malih preduzeća, poslovnih zgrada, institucija (škole, bolnice, vladine zgrade) i sa javnih površina (ulica, trgova, parkova, pijaca). Takođe uključuje i kabasti otpad (na primjer, bijelu tehniku, stari namještaj, madrace) i otpad iz odabranih opštinskih službi, na primjer, otpad iz parkova i održavanja bašti, otpad od čišćenja ulica (ulični otpaci, sadržaji kontejnera za đubre, otpad od čišćenja pijaca), ukoliko se njime upravlja kao otpadom. Definicija isključuje otpad od čišćenja opštinske kanalizacione mreže, građevinski otpad i otpad od rušenja.

Deponija je mjesto čija je primarna funkcija odlaganje otpada na površini ili ispod površine zemlje, uključujući: interna mjesta za odlaganje (deponija na kojoj proizvođač odlaže sopstveni otpad na mjestu nastanka) i stalna mjesta koja se koriste za privremeno skladištenje otpada, osim transfer stanica i mjesta za skladištenje otpada prije njegove obrade za period do tri godine ili skladištenje otpada prije odstranjivanja za period do jedne godine.

Reciklažno dvorište je mjesto uređeno za sakupljanje i privremeno skladištenje po vrstama, odnosno frakcijama komunalnog otpada koje se odvojeno sakupljaju.

Privremeno skladištenje otpada je skladištenje otpada za najduže godinu dana na mjestima gdje je otpad proizведен ili skladištenje radi sakupljanja otpada ili transporta do mjesta obrade otpada.

Odstranjivanje otpada je postupak obrade koji nije prerada, čak i u slučaju da se tim postupkom kao sekundarna posljedica dobija materija ili energija.

Obrada otpada je postupak prerade i/ili odstranjivanje otpada, uključujući pripremu prije prerade i/ili odstranjivanja.

Odlaganje otpada je jedan od postupaka odstranjivanja.

INSTRUMENTI ISTRAŽIVANJA

Za sprovođenje istraživanja o komunalnom otpadu, primjenjuju se sljedeći metodološki instrumenti:

- „Statističko istraživanje o sakupljenom komunalnom otpadu“ – obrazac OT KOM – 03
- Uputstvo za popunjavanje upitnika

NOMENKLATURE I KLASIFIKACIJE KOJE SE KORISTE U ISTRAŽIVANJU

U sprovođenju istraživanja koriste se:

- Klasifikacija djelatnosti 2010 (KD-2010, „Službeni list Crne Gore“, br. 18/11)
- Katalog otpada
- Statistička klasifikacija otpada SKO

MEĐUNARODNA USAGLAŠENOST

1. Regulation (EC) No 2150/2002 of the European Parliament on waste statistics
2. Manual for the Implementation of the Regulation of Waste Statistics 2150/2002/EC
3. OECD/Eurostat Joint Questionnaire on waste

DISEMINACIJA PODATAKA

Agregirani podaci ovog istraživanja objavljaju se na web sajtu Monstata.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)

81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2,

telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Metodološko uputstvo pripremila:

Nataša VUČKOVIĆ

Tel. +382-20-231 004

contact@monstat.org

Tehnička urednica: Radmila Šišević